

REFERAT Børn- og Unge-udvalget d. 10-12-2025

Mødedato Onsdag d. 10. december 2025 kl. 15:45

Mødested Lokale 390

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Referat fra udvalgmødet den 26. november 2025.....	4
Svar på forslag fra RV, KF, DD, M og ALT om smartphones i klubtilbud for 4. - 6. klasse.....	5
Kvalitetsdrøftelse UngiAarhus.....	8
Skriftlige orienteringer.....	9
Sager på vej.....	10
Afslutning og tak for samarbejdet.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2025-014145

Beslutninger

Indledningsvis meddeles fra forvaltningen vedrørende følgende:

- Konkret sag vedrørende Det Tværgående Trivselsteam
- Konkret retssag

Der var bemærkninger og spørgsmål til meddelelserne fra udvalgets medlemmer.
Dernæst blev dagsordenen godkendt.

Bilag

Kommenteret dagsorden

Punkt 2: Referat fra udvalgmødet den 26. november 2025

EMN-2025-014145

Beslutninger

Godkendt.

Bilag

Referat fra møde i Børn og Unge-udvalget d. 26. november 2025

Punkt 3: Svar på forslag fra RV, KF, DD, M og ALT om smartphones i klubtilbud for 4. - 6. klasse

EMN-2025-008376

Beslutninger

Eva Borchorst Mejnertz, Steen Bording Andersen, Mette Bjerre, Anne Hammer og Mathilde Hjort Bressum kunne tiltræde indstillingen i overensstemmelse med Magistratens anbefaling.

Mahad Yussuf tog forbehold for drøftelse i byrådsgruppen.

Purnima Erichsen kunne ikke tiltræde indstillingen.

BESLUTNINGSFORSLAG FRA RV, KF, DD, M OG ALT

Baggrund:

Den fritidspædagogiske vision, som Aarhus Byråd vedtog i 2021, lægger vægt på at skabe gode børne- og ungeliv gennem stærke fællesskaber, meningsfuld deltagelse og trivsel i hverdagen. I lyset af denne vision har både nationale og lokale aktører i de senere år udtrykt bekymring over børns stigende brug af smartphones – særligt i fritidsmiljøer, hvor nærvær og sociale relationer er centrale.

Trivselskommissionen har blandt sine anbefalinger fremhævet behovet for tydelige rammer og styrkede fællesskaber, der kan støtte børn i at finde en sund balance i deres skærmbrug. Forskning, blandt andet formidlet i Niklas Brendborgs bog Vanedyr, peger på mulige negative konsekvenser af overdreven smartphone-brug i forhold til børns fordybelse, relationer og generelle trivsel. Trivselskommissionen konkluderer på den baggrund, at børns smartphonedebut bør udskydes til 13-årsalderen, og dermed efter 6. klasse.

I Aarhus Kommune oplever mange pædagoger og klubmedarbejdere i UngAarhus, at smartphones kan udfordre børns deltagelse og engagement i fælles aktiviteter. Dog er der også forskellige oplevelser og tilgange til brugen af smartphones i det pædagogiske arbejde – nogle ser dem som et muligt redskab til dialog og inklusion, mens andre fremhæver behovet for begrænsning og tydelige rammer. Samtidig må personalet ikke gribe ind i privat ejendom, som en smartphone er, hvilket stiller personale og børn i daglige dilemmaer.

Samtidig efterspørger mange forældre klare retningslinjer, der kan understøtte børns aktive nærvær og deltagelse i fritidslivet. Hertil kommer, at børn og forældre oplever et pres på, hvilke børn, der har/må og ikke har/må anvende smartphones, herunder hvilke apps, der er på disse. Konkret udfordrer brugen af sociale medier og opmærksomhedsfæstholdende spil især børnenes relationer og sociale trivsel.

Med afsæt i disse erfaringer og den fælles vision for fritidspædagogikken foreslår forslagsstillerne at udvikle en fælles vision og retningslinjer for at minimere brugen af medbragte smartphones i klubtilbud for børn i 4.-6. klasse – med respekt for både det pædagogiske råderum og behovet for fælles retning.

Der eksisterer i dag ikke fælles retningslinjer for brugen af medbragte private smartphones i de aarhusianske klubber, hvilket skaber uens praksis og utydelige forventninger i mødet mellem børn, forældre og pædagogisk personale.

Klubtilbuddet for 4.-6. klasse er et offentligt tilbud, hvor alle børn skal kunne færdes uden pres på, hvem der kan og må have smartphones med hjemmefra, som det pædagogiske personale ikke må gribe ind i.

Forskningen og viden på området udvikler sig hastigt og konklusionerne om skærme, spil og sociale mediers negative effekter på børn og unge skærpes konstant. Det er tid til at lade det pædagogiske personale bruge tiden på fritidspædagogik og børnenes aktive nærvær og deltagelse i klublivet.

På denne baggrund indstilles det:

1. At Børn- og Ungeforvaltningen udarbejder fælles retningslinjer for håndtering og minimering af børns smartphonebrug i klubtilbud, som de enkelte klubber opfordres til at anvende, hvor det vurderes relevant.
2. At Børn- og Ungeforvaltningen stiller faglig viden, rådgivning og eksempler til rådighed for klubber, der ønsker at indføre smartphonefri rammer.
3. At der efter 12 måneder forelægges en status for Børn- og Ungeudvalget med erfaringer fra klubberne og eventuelle forslag til justeringer eller videre tiltag.

Formålet er at:

- Fremme nærvær, deltagelse og fordybelse i klubaktiviteterne.
- Styrke børnefællesskaber uden den sociale og digitale støj, som smartphones kan medføre.
- Understøtte børns udvikling i et rum, hvor relationer og aktiviteter ikke forstyrres af sociale medier (hvor aldersgrænserne gennemgående er 13 år) og konstante notifikationer.

Afgrænsning:

Vejledende retningslinjer for skærmbrug kan være en hjælp til at styrke nærvær og fællesskab i klubberne. De bør tage udgangspunkt i faglig viden, dialog med forældre og lokale behov – frem for forbud. Børn lever i en digital verden, og retningslinjerne skal støtte dem i at finde ro, leg og balance i hverdagen

Dette forslag vedrører derfor udelukkende børnenes egne smartphones i klubtiden for årgangene 4.-6. klasse. Forslaget indebærer ikke et generelt skærmbud og berører dermed ikke brugen af klubbernes egne computere, tablets eller andre

devices i forbindelse med fx gaming, kreative aktiviteter eller søgning af inspiration som led i de løbende pædagogisk styrede aktiviteter.

Stillet af Radikale Venstre, Konservative Folkeparti, Danmarks Demokraterne, Moderaterne & Alternativet

Mahad Yussuf (Ordfører og initiativtager RV), Rabih-Azad Ahmad (RV) og Metin Lindved Aydin (RV)

Purnima Erichsen (C) Nicolaj Bang (C), Peter Sporleder (C), Mette Skautrup (C), Christian Baller (C) og Bünyamin Simsek (C)

Jakob Søgaard Clausen (DD)

Polly Dutschke (M)

Thure Hastrup (Å)

INDSTILLING FRA MAGISTRATSAFDELINGEN FOR BØRN OG UNGE

Resume

Byrådet har modtaget et beslutningsforslag fra Radikale Venstre, Konservative Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Moderaterne og Alternativet om at udarbejde fælles kommunale retningslinjer for minimering af smartphone-brug i klubtilbud for 4.-6. klasse. Forslaget adresserer debatten om børns trivsel, fordybelse og sociale fællesskaber i lyset af stigende skærmb brug blandt børn og unge.

I arbejdet med børn og unges brug af digitale devices har UngiAarhus etablerede processer og materialer til udvikling og implementering af lokale retningslinjer for smartphone-brug i klubafdelingerne, hvor børn, unge og forældre aktivt inddrages, og retningslinjerne evalueres årligt.

UngiAarhus' arbejde skal følge den nationale bevægelse med fokus på at mindske børn og unges skærmb brug. Samtidig foreslås det at fastholde og styrke forankringen af den eksisterende, lokale tilgang for at sikre et fortsat pædagogisk råderum og relevans for de enkelte klubbers virkelighed, hvor der arbejdes pædagogisk bevidst med digital dannelse.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) UngiAarhus følger den nationale bevægelse med fokus på at mindske mobilbrug.

At 2) Mobilpolitikken for klubber i Aarhus Kommune udarbejdes lokalt af klubberne ud fra de udviklede materialer fra Børne- og Undervisningsministeriet og materialet udviklet i forbindelse med den fritidspædagogiske vision.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 13-08-2025

Punktnummer: 7

Fremsendes til Magistratsafdelingen for Børn og Unge med henblik på udarbejdelse af en indstilling, jf. byrådets vedtagelse i mødet den 13. august 2025 om magistratsbehandling af forslaget.

Sagen bedes tilbagesendt byrådet via Magistraten.

Udvalg: Magistraten

Dato: 04-11-2025

Punktnummer: 14

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 4. november 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Børn og Unges indstilling af 22. oktober 2025.

Konservative Folkeparti tog forbehold.

Thure Hastrup var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 12-11-2025

Punktnummer: 25

Sagens behandling blev udsat i byrådets møde den 12. november 2025.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 03-12-2025

Punktnummer: 13

Fremsendes til Børn og Unge-udvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 3. december 2025.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Beslutningsforslag

Bilag 2: Børne- og Undervisningsministeriet: Anbefalinger om skærmb brug klar til grundskoler og fritidstilbud

Bilag 3: Digitale retningslinjer UiAa

Bilag 3a: Skabelon til proces for udarbejdelse af lokale retningslinjer

Bilag 4: Retningslinjer i klubben Rosenvang

Bilag 5: Retningslinjer i klubben Lisbjerg

Bilag 6: Retningslinjer i klubben Underground

Meningstilkendegivelse Århus Forældreorganisation (påført 08.08.2025)

Meningstilkendegivelse FU bestyrelserne (påført 11.08.2025)

Byrådsdebat 13.08.2025

Byrådsdebat 03.12.2025

Udvalgserklæring

Foretræde Christina Nissen (påført 10.12.2025)

Punkt 4: Kvalitetsdrøftelse UngiAarhus

EMN-2025-014145

Beslutninger

Forvaltningen indledte punktet, hvorefter der ved en analog præsentation af forvaltning samt en deltager fra hold i ungdomsskolen blev gennemgået blandt andet følgende:

1. Måder at høre de unge på
 - a. Tidligere katalog
 - b. Nu via website, klasserunder, beskeder og ”på holdet”

2. Fra idé til hold

- a. Selve ideen (barbershop)
- b. Hvordan foregår det?
- c. Hvad har det betydet for den enkelte?

3. Hvad fungerer godt / udfordringer

- a. Direkte kontakt og en samlet ungdomsskole
- b. Tempo, faciliteter og at skulle dække så mange skoler

Dernæst spørgsmål fra udvalgets medlemmer, som forvaltningen løbende svarede på, hvilket medførte en debat, der i hovedtræk gengives nedenfor.

Den direkte kontakt opleves af forvaltningen som en styrke, men står i kontrast til, at der skal dækkes store områder – der er således et meget stort antal elever og skoler, der skal dækkes af den enkelte ansatte.

Det er imponerende, hvad der kan lade sig gøre, men der er også udfordringer. Ideelt set burde én person maksimalt dække 7-8 skoler, og tidligere kunne fem skoler dækkes uden større problemer.

En central udfordring er at finde undervisere hurtigt. Det kræver faglighed – eksempelvis en uddannet frisør til et nyt fag. De første forsøg lykkedes ikke, fordi undervisere sprang fra, men efterhånden blev der fundet professionelle, der ansættes på baggrund af faglighed og dernæst oplæres i at skabe fællesskab og tilslutning.

Der har længe været en misforstået opfattelse af UngiAarhus, og der er områder med for få tilbud. Det er meget personafhængigt. Det ville være svært at sikre ensartethed på tværs af mange skoler med det nuværende setup.

Der er et stort engagement i at nå børn, der står på kanten af fællesskaberne. Det er vanskeligt, fordi der ikke er mulighed for at søge ekstra hjælp til dem med særlige behov. Ressourcerne bruges primært på timeløn til undervisere, og der er ikke midler til meget mere. Alternativet er mindre hold, men det er ikke altid muligt, da det så kan udelukke andre på grund af hensynet til, at holdet laves mindre.

Effektive midler handler om gentagelse og kontinuitet. At kunne besøge de samme elever over flere år gør en forskel. Det kræver, at man kommer tættere på og arbejder mere intensivt.

Der er også praktiske udfordringer, især mangel på de rette lokaler. Kun i Magistratsafdelingen for Børn og Unge kan der bookes lokaler, men der er behov for autentiske rammer som eksempelvis værksteder og frisørsaloner.

Andelen af brugere er rekordhøj, til trods for at der har været omstruktureringer. Prioriteringen med oplysning og tilstedeværelsen rettes mod skolerne, hvor man kan nå flest, men klubberne med videre er dog en mulighed. Der er et klart samarbejds potentiale, som bør udvikles.

Bilag

Forklæde Kvalitetsdrøftelse UngiAarhus

Bilag 1 Kvalitetsdrøftelse UngiAarhus

Bilag 2 Rammesætning Kvalitetsdrøftelse UiAa

Punkt 5: Skriftlige orienteringer

EMN-2025-014145

Beslutninger

Intet at referere.

Bilag

Skriftlig orientering vedrørende nye økonomimodeller på specialområdet i dagtilbud, SFO og specialdagtilbud

Skriftlig orientering om den specialiserede læse- og ordblindeindsats

Skriftlig orientering vedrørende overgang til ungdomsuddannelse

Skriftlig orientering om gennemgang af forløb for børn i skolevægning i Det Tværgående Trivselsteam

Punkt 6: Sager på vej

EMN-2025-014145

Beslutninger

Intet at referere.

Bilag

Forventede byrådsindstillinger fra Børn og Unge

Punkt 7: Afslutning og tak for samarbejdet

EMN-2025-014145

Beslutninger

Intet at referere.

Punkt 8: Eventuelt

EMN-2025-014145

Beslutninger

Intet at referere.